

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Četrtek, 29. avgust 2019 / 90 minut (60 + 30)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtga tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtga tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

3/36

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

5/36

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A

1. naloga: Prepoznavanje obdobja

- 1.1. Na sliki 1.1 je značilna sakralna stavba obdobja, ki velja za prvi vseevropski umetnostni slog. Poimenujte slog in kraj, kjer cerkev stoji.

(2 točki)

- 1.2. Glede na sliko 1.1 naštejte slogovne značilnosti tega sloga v arhitekturi in ugotovite, kakšno funkcijo je cerkev imela.

Dve značilnosti tlora: **zložitost** i **kompleksnost**.

(c)

(2)

Dva značilna arhitekturná elementy stavby lúpne:

(2)

Funkcija cerkve:

(1)
(5 točk)

- 1.3. V tem obdobju je imela arhitektura že regionalne značilnosti. Ugotovite, v kateri današnji državi stoji cerkev na sliki 1.2.

(1 točka)

- 1.4 Glede na sliko 1.3 našteite tri dele portala, ki so značilni za to obdobje

(3 točke)

M 1 9 2 5 6 1 2 1 0 7

1.5. Kateri ikonografski motiv prikazujeta sliki 1.3 in 1.4?

Slika 1.3: _____

Slika 1.4: _____

(2 točki)

1.6. Oglejte si sliki 1.3 in 1.4 ter naštejte dve oblikovni značilnosti tega sloga v kiparstvu.

(2 točki)

2. naloga: Razvoj kiparstva grške antike

- 2.1. Oglejte si kiparsko delo na sliki 2.1. Imenujte neposredno spoznavni motiv, ki je posebno pogost v antičnem kiparstvu.

(1 točka)

- 2.2. Umetniška dela na slikah 2.1, 2.3 in 2.5 spadajo v različna obdobja grške antike. Za vsako predstavljeno delo zapišite slogovno obdobje, v katerem je nastalo.

Slika 2.1: _____

Slika 2.3: [Klikni za detaljnije informacije](#)

Slika 2.5: _____

(3 točke)

- 2.3. Primerjajte deli na slikah 2.2 in 2.3 tako, da navedete tri skupne in/ali različne oblikovne značilnosti obeh umetniških del.

Katera umetnost starega veka je vplivala na tako upodobitev človeškega telesa?

(1,
(4 točke,

- 2.4. Delo na sliki 2.4 predstavlja znano antično boginjo. Imenujte jo in navedite, pri kakšnem opravilu jo je upodobil umetnik.

(2 točki)

- 2.5. Med najbolj znana kiparska dela grške antike spada kip na sliki 2.1. Imenujte njegovega avtorja in zapišite dve oblikovni značilnosti te upodobitve.

Avtor: _____
(1)

Oblikovni značilnosti: _____

(2)
(3 točke)

- 2.6. Umetniško delo na sliki 2.5 se po motiviki in oblikovanju loči od drugih kipov v slikovnem gradivu te naloge. Navedite eno vsebinsko in eno oblikovno značilnost tega kipa.

Vsebinska značilnost: _____

(1)

Oblikovna značilnost: _____

(1)
(2 točki)

3. naloga: Razvoj arhitekture v zgodnjem srednjem veku

3.1. Določite umetnostnozgodovinska obdobja, v katerih so nastale stavbe na slikah od 3.1 do 3.4a.

Slika 3.1: [Kliknite za detaljnije informacije](#)

Slika 3.2: Prikaz učinkova načina načinovanja u različitim vremenskim periodima.

Slika 3.3: Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je primenjena metoda srednjih vrijednosti.

Slika 3.4: [Zagovor na vlasništvo](#)

(4 točke)

3.2. Primerjajte zgradbi na slikah 3.1 in 3.1a ter 3.4 in 3.4a. Glede na tlorisa poiščite tri njune oblikovne podobnosti in/ali razlike.

(3 točke)

3.3. Katero arhitektурно заснovo prepozname na slikah 3.2 in 3.3?

Zapišite namen stavb na slikah 3.2 in 3.3.

Slika 3.2: Slika koja prikazuje rezultat eksperimenta u kojem je primenjena metoda srednjih vrijednosti.

Slika 3.3: [Zagovor na vlasništvo](#)

(2)
(3 točke)

3.4. Katere antične arhitekturne elemente opazite na slikah 3.5 in 3.5a? (Dve navedbi.)

(2 točki)

3.5. Poimenujte stavbo na slikah 3.6 in 3.6a ter njeno nahajališče.

(1)

Zgradba na slikah 3.6 in 3.6a je nastala po zgledu arhitekture na sliki 3.2. Zapišite, kdo je bil naročnik zgradbe na slikah 3.6 in 3.6a in kako imenujemo umetnostnozgodovinsko obdobje, v katerem je nastala ta zgradba.

Naročnik: _____

Obdobje: _____

(2)
(3 točke)

4. naloga: Vladarska upodobitev od starega veka do renesanse

4.1. Na slikah 4.1 in 4.2 sta dve vladarski podobi. Pripadata različnima obdobjema, povsem drugačnima kulturama in sta povsem različnih dimenzijs.

Zapišite dve značilnosti, ki sta skupni vladarskima upodobitvama, in za obe podobi napišite, sestavni del česa sta.

Značilnosti: _____

Slika 4.1 – je sestavni del

Slika 4.2 – je sestavni del _____ .
(2)
(4 točke)

4.2. Za vladarske upodobitve igra vedno pomembno vlogo tudi material, iz katerega so izdelane. Navedite dva materiala, ki ju razberete s slik 4.3 in 4.3a ter 4.4 in 4.4a.

Pozorno si poglejte motiva obeh upodobitev in ugotovite, kaj je skupno obema. Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

- A Vladarja sta enakovredna božanstvu.
 - B Vladarja sta pred božanstvom ponižna in molita.
 - C Vladaria užívata v družbi božanstva.

(1)

Na slikah 4.3 in 4.3a ter 4.4 in 4.4a sta predstavljena kralj Hamurabi in Karel VI. Valois. Upodobitvi sta del večje celote in imata različni funkciji. Navedite funkciji obeh del.

Slika 4.3: [Zagovor na vlasništvo](#)

Slika 4.4: Sustav za upravljanje vrednostima u poslovnoj situaciji

(2)
(4 točke)

- 4.3. Nekateri vladarji povežejo svojo osebnost z božanskim poreklom. S po eno navedbo za vsakega opišite, kako se to izrazi na podobi Aleksandra Velikega na sliki 4.5 in cesarja Justinijana na sliki 4.6.

(2)

Kako strokovno imenujemo poseben zamaknjeni izraz na Aleksandrovem obrazu, ki je značilen za poznogrško umetnost?

(1)
(3 točke)

- 4.4. Posamezni vladarji v svojih upodobitvah poudarijo bolj človeške lastnosti in humanizem. Zapišite dve taki značilnosti, ki ju lahko razberete iz upodobitve cesarja Marka Avrelija ali beneškega doža Leonarda Loredana na slikah 4.7 in 4.8.

(2 točki)

- 4.5. Slike od 4.1 do 4.8 v tej nalogi razvrstite po posameznih umetnostnih obdobjih, tako da k spodaj nanišanim obdobjem pripišete številko slike.

- A mezopotamska umetnost _____
- B egičanska umetnost _____
- C helenistična umetnost _____
- D rimska umetnost _____
- E bizantinska umetnost _____
- F otonska umetnost _____
- G gotska umetnost _____
- H renesančna umetnost _____

(2 točki)

5. naloga: Gotsko slikarstvo

5.1. Slikarska tehnika na sliki 5.1 je tesno povezana z gotsko arhitekturo. Poimenujte to tehniko in jo opišite.

(2)

Navedite deželo, kjer je najpogostejsa.

Kakšna je bila vloga tega slikarstva v povezavi z arhitekturo?

(1)

5.2. Avtor umetnine na sliki 5.2 je uvedel vrsto novosti v srednjeveško slikarstvo. Imenujte slikarja in navedite tri značilnosti njegovega sloga.

Slikar: _____ (1)

Značilnosti:

(c)

- 5.3. Umetnini na slikah 5.3 in 5.4 sta nastali na Slovenskem. Poimenujte ikonografska motiva in nahajališči obeh poslikav.

Slika 5.3: _____

(2)

Slika 5.4: _____

(2)
(4 točke)

- 5.4. V gotiki se je razvil nov tip oltarja. Kako imenujemo ta tip oltarja? Predstavite dve njegovi značilnosti.

Tip oltarja: _____

(1)

Značilnosti: _____

(2)
(3 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavekah. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite. (4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi. (3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...). (3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na obliko, vplive na njegov nastanek in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike. (8 točk)
5. Primerjalno opredeljite svoj odnos do obeh del. (2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite tako, da:

1. Zapišete ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in to delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedete okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko in vsebino. Poudarite podobnosti in/ali razlike.
(8 točk)
5. Primerjalno opredelите svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjate tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, napisanem v vprašanjih. Oblikujte smiselno povezano besedilo v tekočih stavkih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Dolgo naj bo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

19/36

Številka izbrane naloge: _____

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 9 2 5 6 1 2 1 2 0

M 1 9 2 5 6 1 2 1 2 1

21/36

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.2: <http://www.moreci.net>. Pridobljeno: 18. 3. 2014.
- Slika 1.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 1.4: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 2.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.2: G. Hafner, Kreta in Helada, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 2.3: G. Hafner, Kreta in Helada, Umethost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 2.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.5: G. Hafner, Kreta in Helada, Umethost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Sliki 3.1 in 3.1a: <http://imgc.allpostersimages.com/images/P-473-488-90/53/5399/XDRJG00Z/posters/english-school-interior>. Pridobljeno: 15. 3. 2014.
- Slika 3.2: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f6/>. Pridobljeno: 15. 3. 2014.
- Slika 3.3: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/77/>. Pridobljeno: 15. 3. 2014.
- Sliki 3.4 in 3.4a: <https://slideplayer.com/slide/7984836/>. Pridobljeno: 15. 9. 2018.
- Sliki 3.5 in 3.5a: <https://www.werelderfgoedfotos.nl/en/photos/>. Pridobljeno: 19. 9. 2018.
- Slika 3.6: <https://en.wikipedia.org/wiki/>. Pridobljeno: 16. 9. 2018.
- Slika 3.6a: <http://matrix.msu.edu/hst/fisher/>. Pridobljeno: 15. 3. 2014.
- Slika 4.1: W. Westendorf, Stari Egipt, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 4.2: <http://mybyzantine.files.wordpress.com/2010/11/otto>. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 4.3: <http://1.bp.blogspot.com/-BEKfdOq9FPk/>. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 4.3a: <http://www.louvre.fr/>. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 4.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.4a: http://adtiliam.blogspot.com/2010_08_01_archive.html. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 4.5: www.gardenofpraise.com/ibdalex.htm. Pridobljeno: 21. 5. 2013.
- Slika 4.6: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.7: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.8: A. C. Krausse, The Story of Painting, from the Renaissance to the Present, Könemann, Köln 1995.
- Slika 5.1: C. Semenzato, Svet umetnosti, Mladinska knjiga, Ljubljana 1992.
- Slika 5.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 5.3: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 5.4: D. Koman, Crngrob, Vodniki po Sloveniji, Ministrstvo za kulturo, Ljubljana 2000.
- Slika 5.5: L. Menaše, Umetnostni zakladi Slovenije, Jugoslovenska revija, Beograd 1981.
- Slika 6.1: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d3/>. Pridobljeno: 31. 1. 2018.
- Slika 6.2: <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/2d/b4/7e/>. Pridobljeno: 24. 3. 2016.
- Slika 7.1: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 7.2: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 8.1: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 8.2: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.

Prazna stran

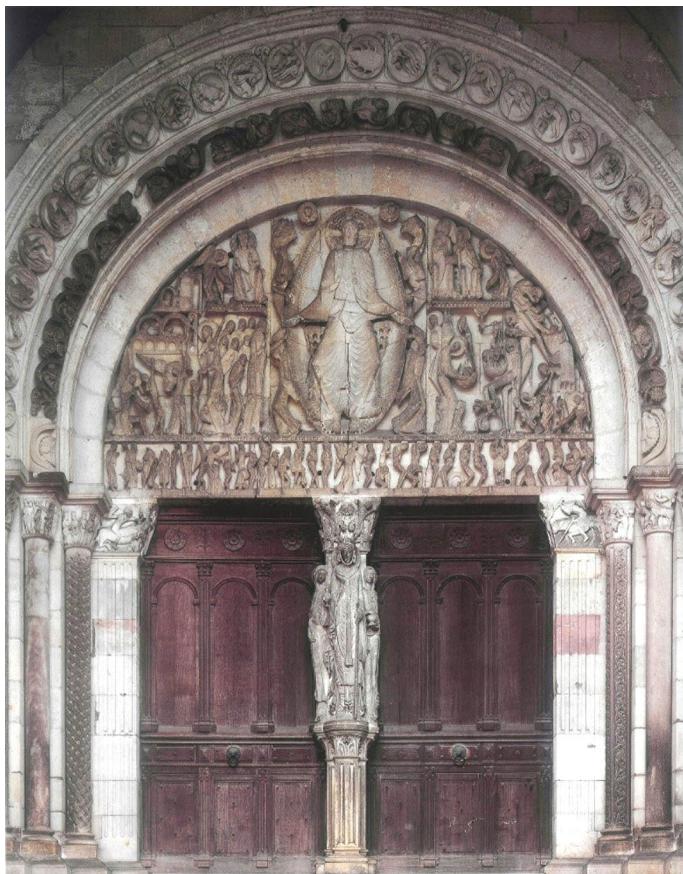
Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 1)**1. naloga: Prepoznavanje obdobja**

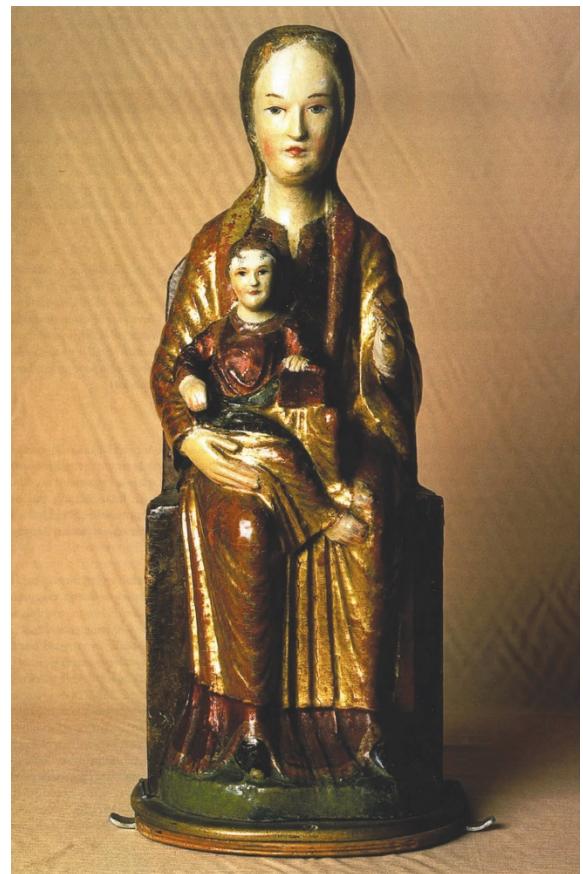
Slika 1.1

Slika 1.2

Slika 1.3

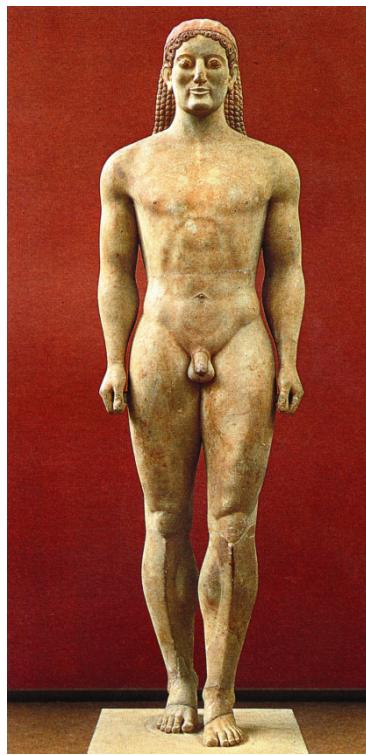
Slika 1.4

2. naloga: Razvoj kiparstva grške antike

Slika 2.1

Slika 2.2

Slika 2.3

Slika 2.4

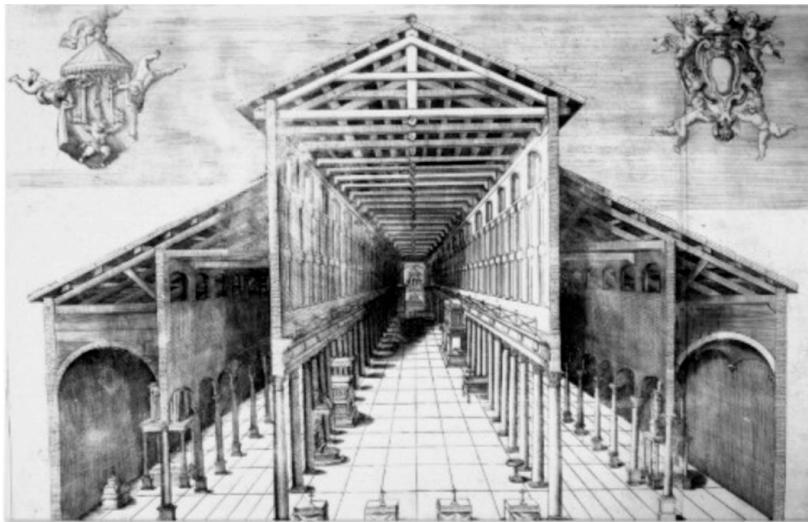

Slika 2.5

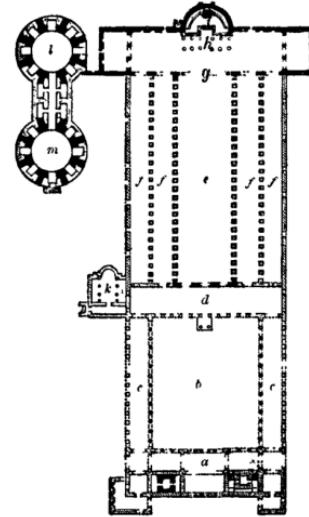

M 1 9 2 5 6 1 2 1 2 7

3. naloga: Razvoj arhitekture v zgodnjem srednjem veku

Slika 3.1

Slika 3.1a

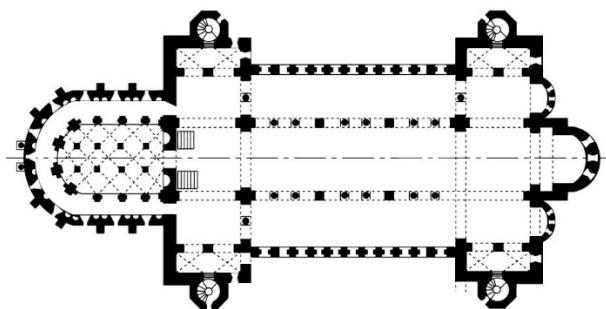
Slika 3.2

Slika 3.3

Slika 3.4

Slika 3.4a

Slika 3.5

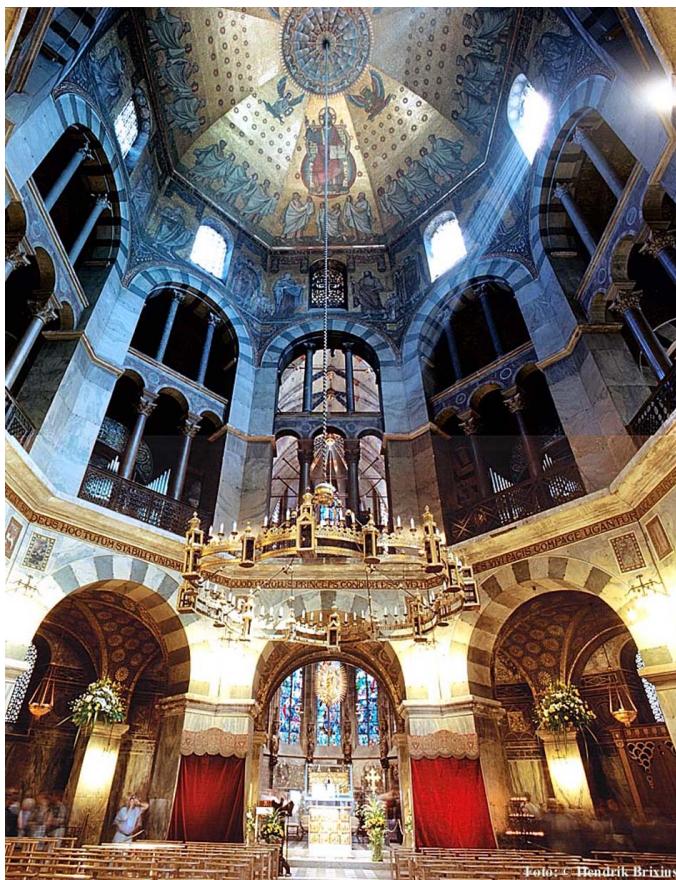

Slika 3.5a

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

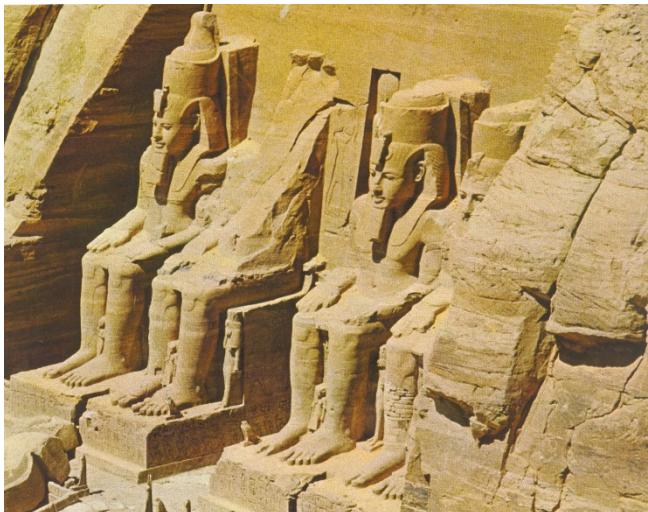

Slika 3.6

Slika 3.6a

4. naloga: Vladarska upodobitev od starega veka do renesanse

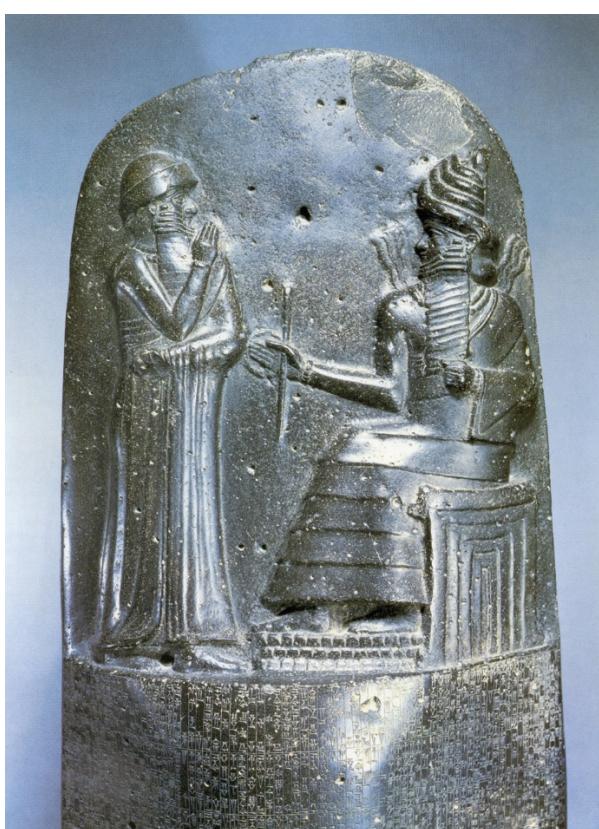
Slika 4.1

Slika 4.2

Slika 4.3

Slika 4.3a

M 1 9 2 5 6 1 2 1 3 1

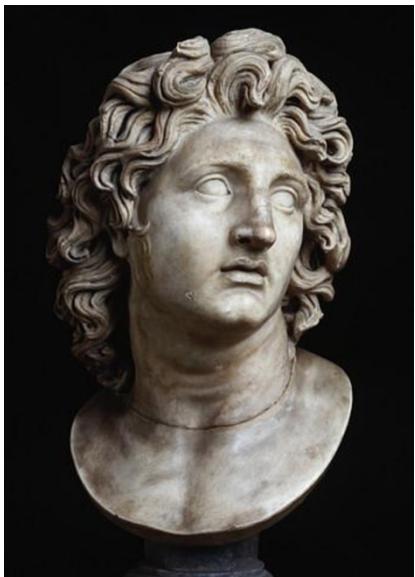
31/36

Slika 4.4

Slika 4.4a

Slika 4.5

Slika 4.6

Slika 4.7

Slika 4.8

5. naloga: Gotsko slikarstvo

Slika 5.1

Slika 5.2

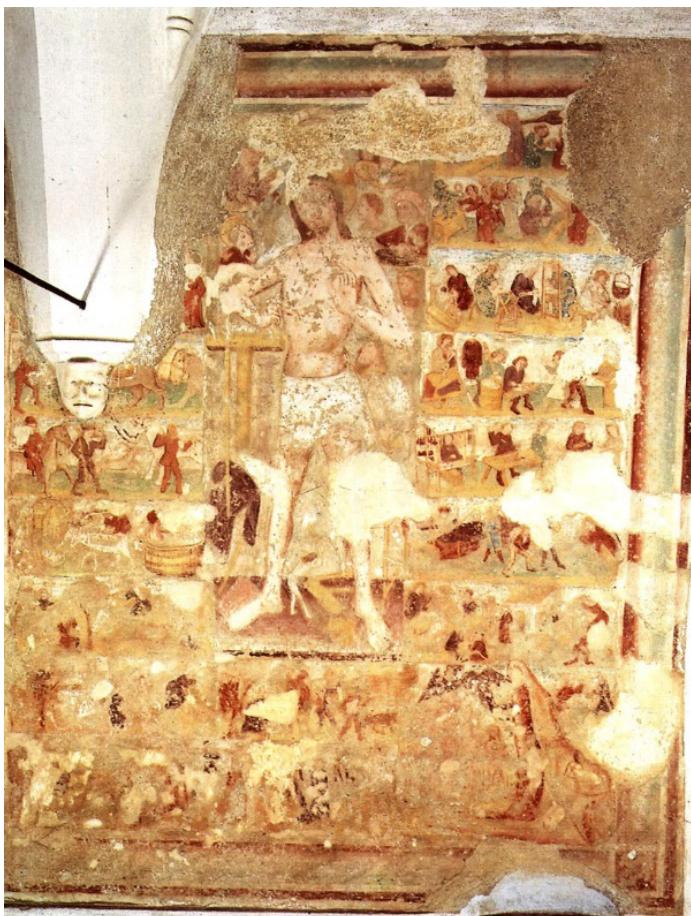

M 1 9 2 5 6 1 2 1 3 3

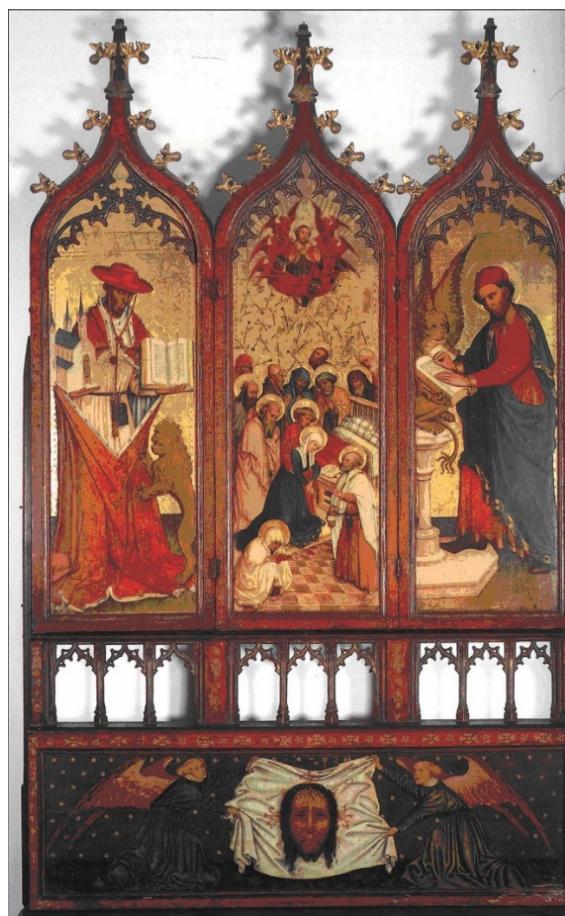
33/36

Slika 5.3

Slika 5.4

Slika 5.5

6. naloga

Slika 6.1

Slika 6.2

7. naloga*Slika 7.1**Slika 7.2*

8. naloga*Slika 8.1**Slika 8.2*